

податків, зборів та інших обов'язкових платежів, термінів їх сплати, а також порядку фінансування видатків. Виконання Державного бюджету України забезпечує Кабінет Міністрів України. Міністерство фінансів України здійснює загальну організацію та управління виконанням державного бюджету, координує діяльність учасників бюджетного процесу з цього питання.

Відтепер в практичному та теоретичному аспектах формування бюджетів, їх взаємовідносин, ролі й значення державного бюджету як інструменту управління економікою в руках держави виникає безліч питань, своєчасне вирішення яких дозволило б не тільки адаптувати бюджетні відносини, бюджетний процес в Україні до існуючих економічних умов, але й посилити вплив бюджету на процес формування ринкових відносин, на вихід країни з тривалої кризи [9].

Як висновок, автор доводить, що за умов переходу України до ринкової економіки, роль бюджету значно посилюється. Він залишається основним інструментом управління економікою в державі. І, не приділяючи належної уваги щодо його формування, допускаючи помилку за помилкою в його розрахунках, держава фактично позбавляється одного з найголовніших важелів цього управління. На сьогодні розвиток економіки в державі стає стихійним та не прогнозованим. Залишається проблемою перспектива розвитку бюджетного процесу в Україні в умовах розбудови правової держави.

Список використаних джерел:

1. Конституція України, (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, №30, ст.141, із змінами і доповненнями, остання редакція від 01.01.2006 на підставі 2222-15. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Бюджетний кодекс України. Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456-VI (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2010, № 50-51, ст.572).
3. Про Державний бюджет України на 2016 рік. Верховна Рада України; Закон, Бюджет від 25.12.2015 № 928-VII. / (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 5, ст.54).
4. Про бюджетну систему України Верховна Рада УРСР; Закон від 05.12.1990 № 512-XII (Закон втратив чинність на підставі Бюджетного кодексу № 2542-III (2542-14) від 21.06.2001, ВВР, 2001, N 37-38, ст. 189).
5. Нормативно – правові акти Міністерства фінансів України. –Режим доступу: www.minfin.gov.ua.
6. Указ Президента України “Про Державне казначейство України“ від 27 квітня 1995 року за № 335/95 // Офіційний Інтернет сайт: zakon.rada.gov.ua.
7. Ангелов А.С. Финансовое право НРБ. – София, 1967. – 424 с. // Советское государство и право. – М.: Наука, 1968, № 6. - С. 156-158.
8. Воронова Л.К. Финансовое право України: Підручник. – К.: Прецедент; Моя книга, 2006. –448 с.
9. Теремцова Н.В. Бюджетний процес за законодавством України: монографія / Н.В. Теремцова. –К.: Вид. ТОВ «Інтер Логістик України». 2010. –240с.
10. Финансовое право. Учебник / Сост.: Гурвич М.А., Залесский М.Я., Райдер А.К., Шварцман А.О., Шмаков К.К.; Общ. ред.: Гурвич М.А. – М.: Юрид. изд-во НКЮ СССР, 1940. – 212 с.
11. Финансовое право. Основные проблемы / Пискотин М.И. - М.: Юрид. лит., 1971. - 312 с.

**Старший викладач кафедри
загальноправових дисциплін
Національної академії СБ України**

Тронц Василь Миколайович

**ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОСУДОВОГО
РОЗСЛІДУВАННЯ**

Україна впевнено крокує шляхом розбудови демократичної та правової держави європейського зразка. Серед передумов інтеграції нашої держави до Європи є перегляд окремих напрямів державної політики, зокрема у сфері кримінальної юстиції. Це вимагає переосмислення існуючих форм і методів управління апаратом досудового слідства, впровадження в його діяльність новітніх технологій, раціоналізації службово-трудової діяльності слідчих, використання прихованих резервів їх робочого часу, функціонування діючої системи стимулювання персоналу до високопродуктивної праці.

Не зважаючи на важливість даної проблематики в сучасних умовах реформування системи правоохоронних органів, організаційно-правовим аспектам наукової організації праці слідчих в останні роки не приділялося достатньої уваги. Наслідками такої ситуації стали недостатня якість роботи слідчих, нераціональне використання ними робочого часу, висока плінність кадрів, слабка дієвість існуючих методів стимулювання, що певною мірою гальмує подальший розвиток системи досудового розслідування.

Як і раніше, для працівників органів досудового розслідування залишаються актуальними проблеми, пов'язані із плануванням розслідування, отриманням необхідної правової, методичної та оперативної інформації, призначенням та проведенням судових експертиз, правильним складанням процесуальних документів, насамперед – повідомлення про підозру та обвинувального акту. За час приведення всіх нормативних актів у відповідність до вимог Конституції України відбулися значні зміни у змісті діяльності органів досудового слідства. Сучасна ситуація вимагає пошуку нових підходів до професійної підготовки слідчих на фоні підвищення вимог до професійного рівня всіх працівників правоохоронних органів.

Виховання професійних якостей майбутніх слідчих відбувається в процесі навчання і подальшої оперативно-службової діяльності. Але сьогодні воно значно ускладнюється неповною визначеністю статусу як органів досудового розслідування в системі правоохоронних органів держави, так і правового статусу самих слідчих. В процесі реформування органів досудового слідства, що відбувається відповідно до вимог Конституції України, та приведення кримінального процесуального законодавства України у відповідність до міжнародних правових стандартів проблема визначення в чинному законодавстві України статусу слідчих працівників, які в межах своїх повноважень забезпечують функцію розслідування злочинів і здійснення кримінального судочинства, постає надзвичайно гостро.

На відсутність в чинному законодавстві України законодавчого визначення статусу слідчих працівників зокрема вказували експерти Ради Європи, які зазначали, що в умовах реформування правової системи України одним із негативних факторів, який впливає на імідж України як правової держави, є відсутність законодавчої бази функціонування системи органів досудового слідства. На відміну від інших учасників кримінального судочинства (судді, прокурора, адвоката), слідчий не має чітко визначеного статусу, що в свою чергу зумовлює його залежність від відомчих інтересів органів, в яких створені слідчі підрозділи, й не дає належних гарантій його процесуальної самостійності.

Незважаючи на припис Основного Закону (п. 9 Перехідних положень Конституції) до цього часу не сформовано систему досудового слідства, немає тих необхідних законів, які б регулювали його діяльність у сучасних умовах. Тим більше, що у змагальній формі кримінального процесу, до якого прагне вітчизняне судочинство, без якісного розслідування не може бути ефективного правосуддя [1, с. 819].

Проблеми досудового слідства через їх величезну практичну значущість завжди перебували в центрі уваги вчених і практиків [1, с. 820].

За останні роки у Верховній Раді України було зареєстровано декілька законопроектів із цієї проблематики, зокрема, проекти Законів України «Про статус слідчих» (реєстраційний № 7440 від 27.08.2001 р.), «Про працівників органів досудового слідства та їх соціальний захист» (реєстраційний № 1230 від 17.06.2002 р.), «Про статус та процесуальні і соціальні гарантії слідчих України» (№ 4125 від 08.09.2003 р.), «Про національне бюро розслідувань» (№ 4387 від 18.11.2003 р.), «Про систему органів досудового слідства» (№ 5372 від 04.10.2004 р.), «Про систему

досудового слідства України та статус слідчих» (реєстр. № 1187 від 02.12.2014 р.) та ряд інших [4, с.5].

Парламентський Комітет при внесенні на розгляд законопроектів зазначав, що вони в разі їх прийняття заповнять прогалину в чинному законодавстві відносно статусу слідчих працівників, які забезпечують важливі завдання щодо викриття винних, встановлення об'єктивної істини. Комітет також звертав увагу на те, що прийняття законопроекту є останньою ланкою в підготовці нового Кримінального процесуального кодексу України. На жаль, Президентом України накладено вето на три прийняті Верховною Радою України закони, що визначили б статус слідчих. А останній – відхилено Головним науково-експертним управлінням (висновок від 14.03.2016 р.).

Це призвело до того, що кожний державний орган, який має слідчий апарат, намагався усунути прогалини в законодавстві шляхом відомчої нормотворчості. В результаті слідчі різних відомств не мають реальної процесуальної самостійності, залежать від керівників відповідних державних і правоохоронних органів, змушені виконувати їх вказівки щодо поліпшення показників оперативної, службової та інших видів діяльності. Їх права в повному обсязі на законодавчому рівні не захищені, обов'язки не закріплені [3, с. 1-3].

Актуальність проблеми про законодавче вирішення питання про статус слідчих обумовлена також тим, що чинний Кримінальний процесуальний кодекс України остаточно визначив систему державних органів, які здійснюють досудове розслідування, та їх процесуальні повноваження.

Якщо законопроекти «Про статус слідчих» були орієнтовані на «сильного» та незалежного слідчого, то новий Кримінальний процесуальний кодекс України – на слідчого як на «технічного» працівника, «помічника» прокурора. Як стверджує Юрій Кармазін "Кримінальний процесуальний кодекс перетворив слідчого не на самостійну фігуру, а на хлопчика, який сьогодні винен у всьому" [2, с. 4]. У зв'язку з цим, сьогодні слід остаточно визначитися з концепцією проекту Закону України «Про статус слідчих», його структурою та змістом після прийняття нового Кримінального процесуального кодексу України, який на думку багатьох науковців і практиків доцільно доопрацювати та удосконалити.

Таким чином, сучасне законодавство лише декларує процесуальну самостійність слідчого як визначальну засаду досудового слідства, але така самостійність - часткова, оскільки законодавство не містить у собі системи правових гарантій її забезпечення. До тих пір, поки слідчі структури перебуватимуть у складі адміністративної, виконавчої влади в підпорядкуванні органів дізнання, про самостійність і незалежність слідчого та про підкорення його лише закону, про те, щоб він діяв як суддя, не може навіть бути мови.

Список використаних джерел:

1. Юхно О. О. Окремі аспекти законотворчості щодо удосконалення проекту Закону України «Про статус слідчого» / О. О. Юхно // Форум права. – 2012. – №2. – С. 819–823 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ejournals/FP/2012-2/12joorcc.pdf>.
2. Кармазін Ю. Міністерство свавілля: Чому головний слідчий України пішов з посади? Газета "Щодня" 15.03.2013 р. – С. 4.
3. Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 09.08.2012 р. №686 "Про організацію діяльності органів досудового розслідування".
4. Свиридов Б. Слідчі особливого призначення. Історія створення Національного бюро розслідувань: новітній етап // Юридична газета. – 2005. – №9 (21) – С. 5-6.

**Професор кафедри теорії держави
та права НАВС, кандидат
юридичних наук, доцент**

Тюріна Оксана Володимирівна

**ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СУДОВИХ ТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ
ІСЛАМСЬКИХ КРАЇН.**